

Rivierduinen

Sociale media en suïcidaliteit onder jongeren, veel opinie weinig evidentie.

Discussiegroep

Vrijdagmiddag 12 april 2024 VJC. De invloed van sociale media op suïcide, eetstoornissen en tics

Remco de Winter

Mede dankzij: Elias Balt PhD kandidaat & Jesse van Rijn AIOS psychiatrie Rivierduinen

Rivierduinen

**Maastricht
University**

UNIVERSITY
AMSTERDAM

Disclosure belangen spreker: Remco de Winter

(potentiële) belangenverstrengeling	Geen
Voor bijeenkomst mogelijk relevante relaties met bedrijven	
<ul style="list-style-type: none"> • Sponsoring of onderzoeksgeld • Honorarium of andere (financiële) vergoeding • Aandeelhouder • Andere relatie, namelijk ...	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Geen</i> • <i>Geen</i> • Geen • <i>Geen</i>

Een snel veranderende wereld?

Of worden we oud...

Epidemiologie

Papageno en Werther

Blue Whale challenge

Wat is er bekend?

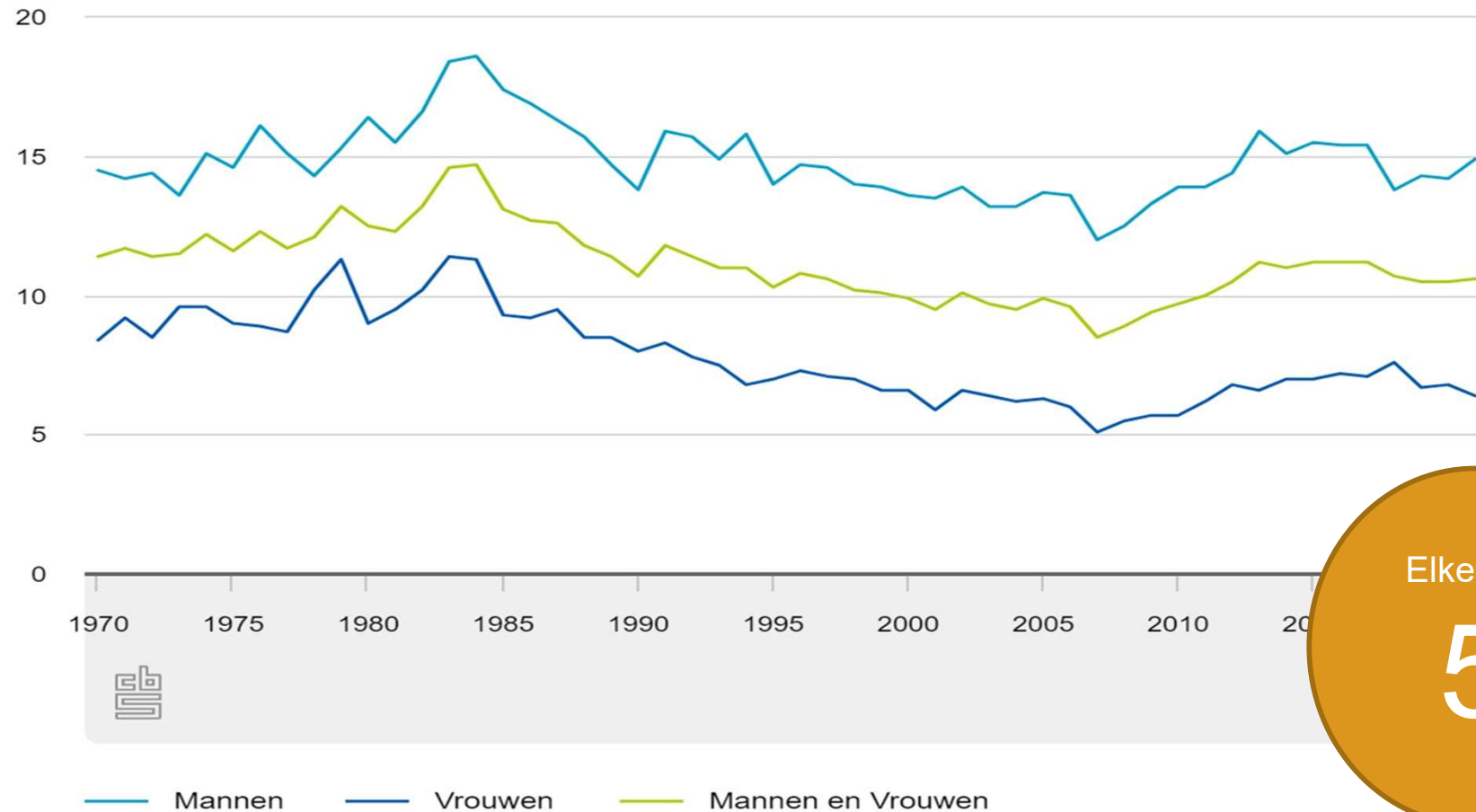
Stellingen

discussie

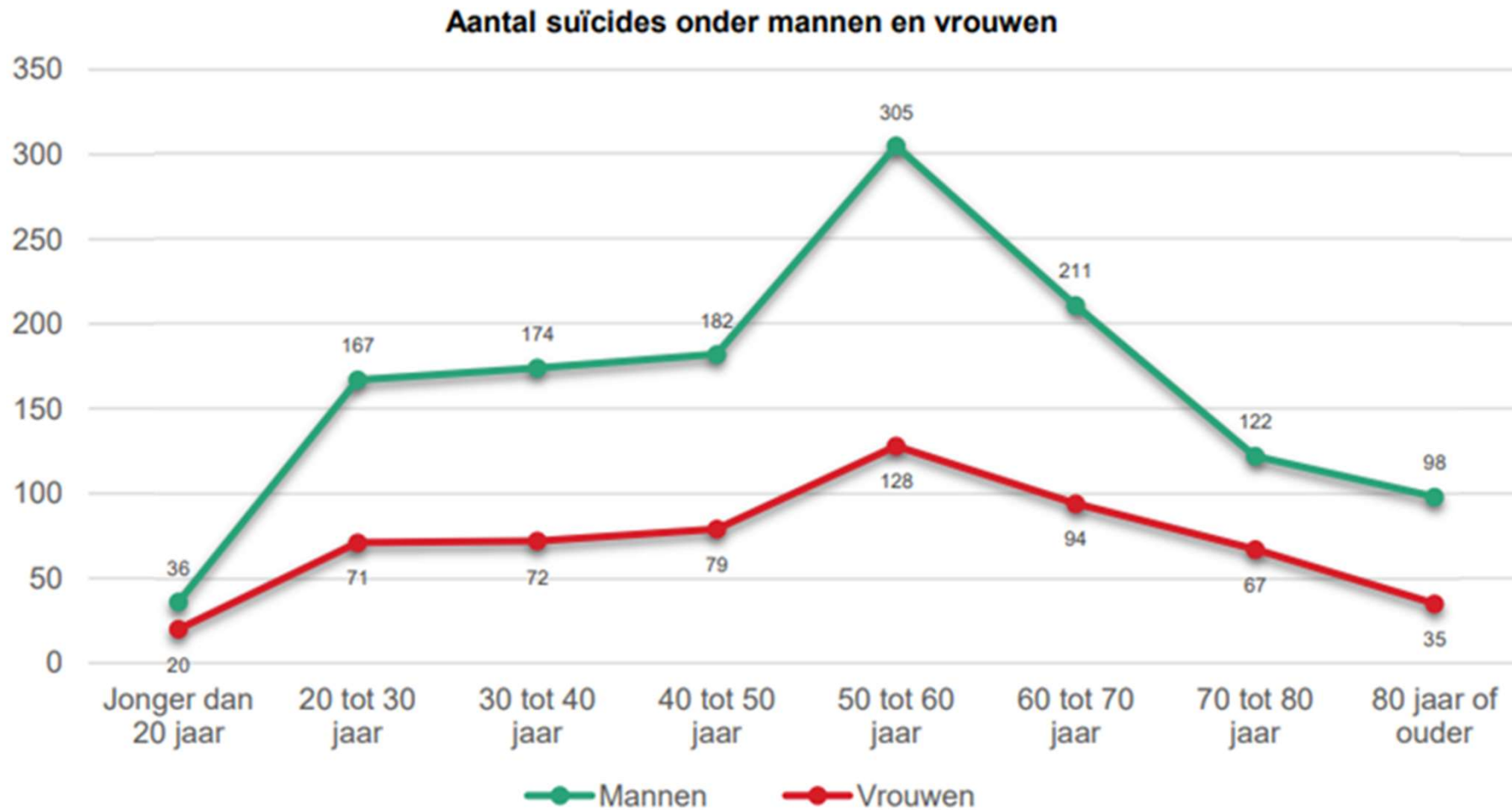

Zelfdodingen in Nederland

per 100 duizend inwoners

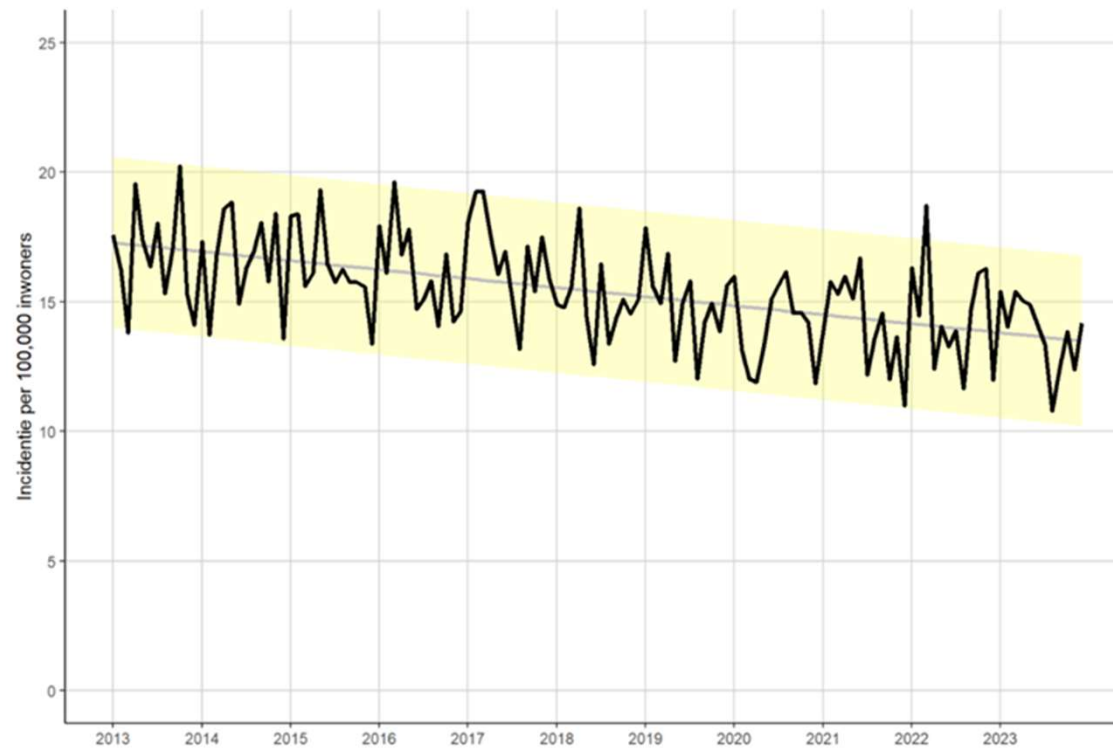

Elke dag
5

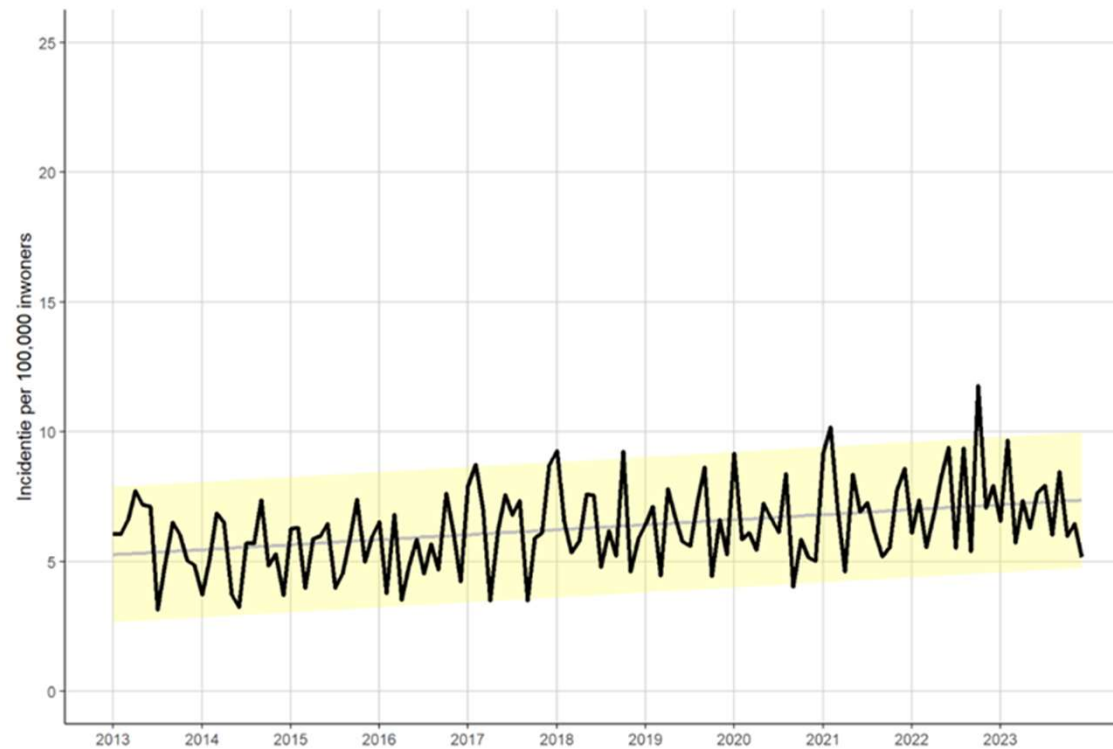

Bron Dr. R Gilissen 113 ZP

Middelbare leeftijd

Jongeren < 30

Werther effect bij suicidaliteit

- Nabootsing suicidaliteit door “romantisering”
- Korte tijd na de publicatie van het boek in 1774 suïcideerden ongeveer veertig jonge mensen vergelijkbaar

Facebook en Instagram laten tieners geen berichten meer zien over suïcide en eetstoornissen

Frank Rensen
Amsterdam

Met het treffen van maatregelen tegen mogelijk verontrustende berichten in de Instagram- en Facebook feeds van kinderen lijkt moederbedrijf Meta geweldig voor de internationale druk om de mentale gezondheid van jongeren beter te waarborgen.

De timing van dit beleid is opmerkelijk: 33 Amerikaanse staten begonnen recentelijk een rechtszaak tegen Meta, omdat het bedrijf onvoldoende effectieve maatregelen zou hebben getroffen om de negatieve invloed van Instagram en Facebook op gebruikers te verminderen. Het bedrijf zou zich al jaren bewust zijn van de gezondheidsrisico's van hun platforms, maar geen veranderingen hebben doorgevoerd uit angst voor financieel verlies.

Dit bleek in 2021 al uit de gelekte 'Facebook Papers' van klokkenluider Frances Haugen. Ook de Europese Unie voerde onlangs de druk op Meta op om de veiligheid voor kinderen op de platformen een hogere prioriteit te geven, middels de Digital Services Act. Dinsdag maakte het bedrijf bekend alsnog stappen te ondernemen.

Wanneer Instagram-gebruikers van onder de 18 jaar zoeken naar berichten over bijvoorbeeld zelfbeschadiging, zullen zij binnenkort geen zoekresultaten te zien krijgen. In plaats van een

verbergen. Hetzelfde geldt voor Facebook.

‘We willen dat tieners veilige, passende ervaringen hebben met onze apps’, schrijft Meta deze week. ‘Neem het voorbeeld van iemand die berichten plaatst over zijn voortdurende worsteling met gedachten aan zelfbeschadiging. Dit is een belangrijk verhaal en kan helpen deze kwesties te destigmatiseren, maar het is een complex onderwerp en niet noodzakelijkerwijs geschikt voor alle jongeren.’

Onderzoek toont aan dat het menta-

Het mentale welzijn van jongeren staat onder druk. Foto ANP

le welzijn van jongeren wereldwijd verslechtert. In 2022 vermeldde het Trimboos Instituut dat 30 procent van kinderen tussen de 12 en 18 jaar met emotionele problemen kampt, zoals depressie of eenzaamheid, jongeren in die leeftijdsgroep gebruiken hun telefoon gemiddeld zo'n zes uur per dag, voor een groot deel voor sociale media.

Veel wetenschappers denken dat sociale media een aanzienlijke rol spelen

gevende inhoud voorrang kunnen geven. De nieuwe maatregelen van Meta staan, in de woorden van het bedrijf, 'in het verlengde van het advies van deskundigen'.

‘Meta heeft maatregelen altijd afgehouden. Daarom is dit een belangrijk besluit’, zegt Patti Valkenburg, hoogleraar media, jeugd en samenleving aan de Universiteit van Amsterdam. ‘Ik pleit al langer voor een oplossing als deze. We kunnen niet langer alleen vertrouwen op het vergroten van mediawijdsheid onder jongeren.’

Geen inbreuk

Regelmatig bieden Instagram en Facebook jongeren een platform om in gesprek te gaan over zware onderwerpen als suïcide en eetstoornissen. Toch vindt Valkenburg niet dat de maatregel van Meta een inbreuk doet op de vrijheid van meningsuiting van kinderen. ‘Kinderen en jongeren hebben het recht om op sociale media hun mening te uiten. Maar we hebben het hier over heftige onderwerpen – slechts een kleine groep komt daarmee in aanraking. De jongeren in die groep zijn er doelgericht naar op zoek en zijn er het meest kwetsbaar voor.’

Ook Miranda Fredriks is enthousiast over de stap van Meta. Fredriks is hoofd van de Medisch Psychiatische Kinderen Jeugd Unit van het Amsterdam UMC waar onder anderen kinderen komen die kampen met een ernstige eetstoornis, suïcidaliteit of zelfbeschadiging.

Papageno-effect

- **Goede communicatie bij berichtgeving waarbij ook ingang voor hulp wordt gegeven**
- (digitale portalen, communicatiekanalen, radio, pers, enz.) over zelfmoord praten met waarheidsgetrouwe en kwalitatieve informatie, dit een beschermende rol speelt ten aanzien van het individu met ideeën over zelfbeschadiging.

Blue Whale challenge

- 130 doden?
- Kopie als vertrekpunt is voor andere “games”

- https://youtu.be/OA0EDH4z6_M?si=-9f89MjerEBcOEfa

“Internet” gebruik en suïcidaliteit

Sedgwick et al., Review

Meer sociale media meer suïcidaliteit (*Confounding met cyberpesten en slaapproblemen*)

Kingsbury et al., cross sectioneel, vragenlijst, studenten Noorwegen

N = 40.075

	Suicide Attempt	
	n = 37,560	
	OR	95% CI
Passive non-social	0.90	0.78, 1.04
Active non-social	0.80	0.69, 0.92
Passive social	0.92	0.77, 1.10
Active social		
public	1.55	1.22, 1.95
private	0.73	0.58, 0.92
Social comparison	1.66	1.46, 1.89

REVIEW

OPEN

Social media, internet use and suicide attempts in adolescents

Rosemary Sedgwick^{a,b}, Sophie Epstein^{a,b},
Rina Dutta^{b,c}, and Dennis Ougrin^{a,b}

ORIGINAL ARTICLE

<https://doi.org/10.30773/pi.2023.0051>

Print ISSN 1738-3684 / On-line ISSN 1976-3026

OPEN ACCESS

Problematic Smartphone Use and Its Relationship With Anxiety and Suicidal Ideation Among South Korean Adolescents

Mi-Sun Lee and Hooyeon Lee[✉]

psychologische autopsie sociale media

Interview bij nabestaanden; N=35 van jongeren

Sociale media: FOMO.

Negatieve interactie online net zo stressvol als live interactie

Sociale media dunne lijn tussen steunend en als trigger

Cultivatie van suïcidale identiteit?

Cyberpesten

Balt et al. *Child and Adolescent Psychiatry and Mental Health* (2023) 17:48
<https://doi.org/10.1186/s13034-023-00597-9>

Child and Adolescent
Psychiatry and Mental Health

RESEARCH

Open Access

Social media use of adolescents who died
by suicide: lessons from a psychological
autopsy study

Elias Balt^{1*}, Saskia Mérelle¹, Jo Robinson^{2,3}, Arne Popma⁴, Daan Creemers⁵, Isa van den Brand¹, Diana van Bergen⁶,
Sanne Rasing⁵, Wico Mulder⁷ and Renske Gilissen¹

Social media; de kansen

Bijdrage aan:

- Sociaal netwerk
- Papageno
- Digitale hulp via positieve netwerken
- Gemakkelijker zoeken van hulp
- Beter leren praten over problemen

Discussie

Vraag je wel eens naar social media? Bijvoorbeeld bij intake?

Stellingen Remco de Winter *Sociale media en suïcidaliteit onder jongeren, veel opinie weinig evidentie.*

- Door grotere aandacht voor suïcidaliteit (ook op sociale media) neemt dit gedrag ook toe (coping)
- Suïcidaliteit geeft een individu identiteit op sociale media

Sociale media en **suïcidaliteit** bij jongeren

Likes voor ziek zijn

#tishiergezellig!

1 reactie:
Ik dacht dat het zo slecht ging! 😞

Getriggerd worden door anderen

Zou ik ook zoveel steun krijgen als ik een poging doe?

Normaliseren van suïcidaliteit

- Groepsleden:
- 👤 Dying inside
  - 👤 oKéNiEtOkE
  - 👤 Overdedatum
  - 👤 Scherfje
  - 👤 HowlingMoon
  - 👤 Darkman
  - 👤 Waardeloos
  - 👤 Whocares
  - 👤 Fake smile

Vandaag wil het even niet.

Ohhh, watskeburt???

Glad when its finally over. #byebye

See you in a better place.

Negatief denken over hulpverlening

What a lie!

24/7 in de gaten gehouden, wc onder toezicht, mijn spullen afgepakt!

**VRIENDELIJK DANK VOOR DE INTERESSE
ZIJN ER NOG VRAGEN?**

PRESENTATIE NALEZEN

MEER INFORMATIE?

WWW.SUICIDALITEIT.NL